

lig i den nærmeste Fremtid kommer en ny Næringslov, vilde det være urimeligt at bringe Silkeborg ind i en Tilstand, ud af hvilken det for en stor Deel meget snart vilde komme igjen. Jeg kan heller ikke billige de andre Grunde, som ere anførte af Communalbestyrelsen, s. Ex. om Brandvæsenet; thi jeg troer virkelig, at Indbyggerne imellem sig selv kunne faae det indrettet, dersom de trænge dertil; det er en Sag af ikke meget stor Vigtighed, som vi roligere kunne udsætte til den kommende Tid.

Udsættelse: Den ærede Minister meente, at man lagde for megen Vægt paa Spørgsmaalet ved at bringe det ind under et almindeligt Princip og see bort fra det enkelte foreliggende Tilfælde, og han sagde, at det, at man fik Silkeborg oprettet til en Kjøbstad, ikke forandrede noget i Stillingen ligeoverfor Kjøbstad og Kjøbstæder ialmindelighed; det var en Sag, som laa lige aaben, om man ogsaa i denne Henseende og i denne Sag gik ind paa et Ønske, som længe havde været yttret af de paagjældende Personer; det troer jeg imidlertid ikke er saa. Naar man nemlig i dette Øjeblik opretter en ny Kjøbstad, idet man formoder at kunne komme i en Kamp til en vis Grad med hele Kjøbstadssystemet, saa stiller man en Soldat mere i Marken mod sig, og det er aldrig vel betænkt af en forstandig Feltherre, og naar den ærede Minister dernæst siger, at man ved at indrette Kjøbstaden jo egentlig ikke vil gjøre Andet end tilfredsstille den Fornødenhed, der er til at kunne begynde Handel uden Bevilling, saa siger jeg: netop det at skaffe dette tilveie paa den Maade, ved at give Kjøbstadsret, er at gjøre meget Mere. Det ligger aldeles til Regjeringen at give en Bevilling ad mandatum til Communalbestyrelsen (Sudenrigsministeren ryster paa Hovedet) — den ærede Minister ryster paa Hovedet — saa ligger det allensals i hans Magt at forelægge en Lov, som siger, at indenfor Silkeborgs Grændser behøves der ingen ministeriel Bevilling til at drive Handel, den kan drives ved at løse Patent, s. Ex. mod 5 Rd., 10 Rd. eller noget Saadant; det lader sig gjøre, det er en meget simpel Sag og derved var den Vanfælsighed hævet. Der er en anden

Vanfælsighed af en lignende Art, som ogsaa skal være af dem, der skal hæves, og som man, saa ringe den end er, kan sige at være en af de betydeligere, og det er nemlig den Bestemmelse, som siger, at ingen Mester i Silkeborg kan creere Svende. Dette gjør det vanfælsigt for Haandværkerne i Silkeborg at forskaffe sig Folk, som blive der længe nok; thi naar deres Læredrenge ere komne saavidt, at de kunne gaae over til at blive, hvad man i Kjøbstæderne kalder Forbundter, saa forlade de dem og gaae derhen, hvor de kunne blive Svende, medens det netop ere de Nar, man kalder Forbundtaar, som skulle være til Fordeel for Mesterne. Men der er Ministeren accurat i den samme Stilling; thi forsaavidt det behøves, kan dette ogsaa afhjælpes. Dersom den ærede Minister vil sige: Ja, men saa komme vi i Conflict med samtlige Laug, saa svarer jeg dertil, at vi ikke komme i anden Conflict med Laugene, end de Kjøbstæder allerede ere, som ikke ere i noget Laug, og hvorfra der dog gaaer Svende, der arbejde paa andre Steder, det kan man allensals lade dem være om. — Men der er en anden Ting, som ligger for, og det er en meget væsentlig Ting. Den ærede Minister har nemlig sagt, at de Paagjældende ønskede det meget; men her er der tvende Paagjældende, nemlig de, der ere paa Stedet og som ville drage Fordeel af, at der bliver en Kjøbstad, og de, der boe udenom Stedet, og som ville tage Skade deraf. Ere de Sidste blevne spurgte, og hvor see vi, hvad de ville, have vi seet, om det omliggende Land ønsker at faae Silkeborg oprettet til Kjøbstad og Landhaandværkerne udelukkede fra at kunne arbejde for Silkeborgs Indvaanere? Det har man ikke seet. Naar man vil have en Sag af den Art ført igjennem, skal man tage baade Commodo og Incommodo paa alle Kanter, saaledes skal man forelægge den, og saa kan den vente at finde Anklang; her tager man imidlertid kun Commodo, og Incommodo have vi ikke lært at kjende. — Den ærede Minister gav mig, troer jeg, i Grunden Ret med Hensyn til Justitsministeriet; thi, dersom jeg forstod ham rigtigt, indrømmede han, at Justitsministeriets hele Udtalelse gaaer ud fra den Forudsætning, at